

La Foranca

Castellbell i el Vilar

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: La Coma
Alçada: 215

Coordenades:

Latitud: 41.64561
Longitud: 1.88343
UTM Est (X): 407016
UTM Nord (Y): 4611032

Classificació

Número de fitxa 08053-349
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Zona d'interès
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: Xarxa natura 2000
Europea – Atributs inspire: Natura 2000 – Àrea especial de conservació
Observacions protecció: Xarxa de Natura 2000 (DOC núm. 4735 - 6.10.2006)
Data aprovació: dt., 05/09/2006 - 12:00
Accés Fàcil
Ús actual: Altres
Titularitat Privada
Titular: varis propietaris
Autoria de la fitxa Jordi Montlló i Laura Bosch
Data de registre de la fitxa: ds., 25/02/2017 - 01:00

Descripció

La Foranca és un espai feréstec i gairebé inhòspit situat a la part superior del curs del torrent de les Pasteres (que pertany a la conca del Llobregat), al nord-est del municipi de Castellbell i el Vilar. Aquest torrent, neix a la Serra del Ginebral, on separa els municipis de Sant Vicenç de Catellet i de Rellinars. Es nodreix de les aigües procedents de les diferents torrenteres de la carena de Comauba, (com el torrent de la Serra que desaigua al de les Pasteres per la seva llera dreta) i de la carena del Cellers (amb el torrent de cal Puigsoler que va a trobar el de les Pasteres pel seu vessant esquerra). D'aquí transcorre per un paisatge abrupte fins a desaiguar a la riera de Rellinars, en el seu pas pel raval de les Comes. El relleu és de tipus conglomeràtic, amb importants cingleres coronades per zones planeres on no fa massa anys eren encara cultivades de vinya. Avui, els boscos de pi blanc i les brolles de romaní i mata han envaït aquest espai i dissimulen també algunes tarteres, originades per l'extracció històrica de pedra. La composició dels còdols és variada, amb predomini de roca calcària. També predominen les argiles que donen relleus més suaus. El torrent de les Pasteres, solca aquest espai, i les aigües llisquen per la solera de roca, trencada de tant en tant per gorgs de profunditat diversa, força encaixats i coberts per una vegetació exuberant. La Foranca és una referència omnipresent per als habitats de Castellbell i el Vilar, que l'han assumit com a tret distintiu del municipi, per la seva bellesa i per la diversitat faunística que s'hi desenvolupa i s'hi refugia. Alguns dels cingles es poden recórrer per sobre, seguint un estret corriol, o bé, per sota les parets, sobretot allí on l'erosió ha deixat les seves empremtes des de fa milers d'anys, i fins i tot pel mig del riu, quan aquest no baixa o porta poca aigua, deixant entreveure els clots i les formes capritxoses de la roca mare, moltes vegades amb el fons arrodonit. El clima d'aquest espai o àmbit muntanyenc és mediterrani, amb temperatures mitjanes als voltants o per sota dels 15°C i precipitacions entre els 600 i els 800 mm. Es concentren sobretot a la tardor i a la primavera, per bé que a l'estiu es poden formar tempestes degut a l'ascens brusc de masses d'aire marítim en contacte amb els relleus més encinglerats. Una de les històriques és la de l'any 1962 que va afectar moltes cases i s'emportà la resclosa del molí de les Comes. Predominen les pinedes de pi blanc (*Pinus halepensis*), que en els fondals i en les zones menys alterades per l'activitat humana de sòl profund domina l'alzina (*Quercetum ilicis*), que pot estar enriquit amb el boix (*Buxus sempervirens*) i roures (*Quercus pubescens*). En les fondalades i llocs més ombrívols d'aquest espai hi ha llorer (*Laurus nobilis*), boix (*Buxus sempervirens*), alguna avellaneda, pollancre i altres espècies típiques del bosc de ribera o riera. Les brolles i els matolls són bàsicament de romaní i mata (*Lentiscus pistacia*). En alguns indrets es troba ben representat el roldor. La fauna hi és rica i variada, amb abundància de senglar (*Sus scropha*), conill (*Oryctolagus cuniculus*), guineu (*Vulpes vulpes*), gat mesquer (*Genetta geneta*), esquirol (*Sciurus vulgaris*), o cabirol (*Capreolus capreolus*) i un seguit d'ocells rapinyaries, a més de, diferents espècies d'amfibis i rèptils com l'escuçó ibèric (*Vipera lastati*) Aquesta unitat paisatgística de caire eminentment forestal esdevé un indret d'alt valor paisatgístic, destacant les abundants construccions de pedra seca, forns de calç o d'obra i alguna font com la que rep el nom de la Foranca, concorreguda pels excursionistes, esdevenint un escenari privilegiat per gaudir d'un espai mitjançant itineraris controlats.

Història

El 5 de setembre de 2006, el Govern de Catalunya va aprovar la proposta catalana de Natura 2000. Aquesta aprovació implicava la designació de noves zones d'especial protecció per a les aus (ZEPA) i la proposta de nous llocs d'importància comunitària (LIC), però també recollia les ZEPA designades i els LIC aprovats amb anterioritat. Posteriorment, la xarxa Natura 2000 ha estat modificada pels acords de Govern 115/2009, 138/2009, 150/2009, 166/2013, 176/2013 i 150/2014. Tanmateix, cal tenir present que el corredor natural del meandre de Castellbell connecta els parcs naturals de Montserrat i de Sant Llorenç del Munt i l'Obac justament pel sector de la Foranca i del Raval del Clot, amb la Serra de Comauba i la Carena de l'Obaga Fosca, que caldria declarar-ho com a zona PEIN.

Bibliografia

<http://territori.scot.cat/cat>

http://mediambient.gencat.cat/ca/05_ambits_dactuacio/patrimoni_natural/senp_catalunya/el_sistema/xarxa_natura_2

